

2008-04-08

Motion av Lena-Maj Anding m fl (mp) om kiropraktorer och naprapater**Kiropraktik**

I flera länder, däribland USA, Kanada och Danmark, har nationella riktlinjer givits ut som rekommenderar kiropraktisk behandling vid besvär från skelett, muskler och nervsystem. I USA finns kiropraktorer anställda vid sjukhus och idrottskliniker. I Sverige håller kiropraktiken på att bli en alltmer integrerad del av den allmänna hälso- och sjukvården, även om det går långsamt. De svenska kiropraktorerna fick legitimation 1989 (utländsk utbildning) samt 1999 (svensk utbildning). De lyder därmed under samma lagar och förordningar som all annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. De har ett eget medicinskt ansvar och ställer självständigt diagnos inom sitt område. Enligt förfrågan hos Socialstyrelsen är kiropraktorer med legitimation likvärdiga oavsett om utbildningen skett i Sverige eller utomlands.

Ett växande antal publicerade vetenskapliga studier har visat goda resultat av kiropraktisk behandling. Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU, redovisade år 2000 en genomgång av den vetenskapliga litteraturen om behandlingsmetoder vid rygg- eller nackbesvär. I rapporten står det att det finns belägg för att kiropraktisk behandling ger smärtlindring vid både plötsliga och ihållande rygg- eller nackbesvär. Andra rapporter har också visat att kiropraktisk behandling kan minska sjukskrivningstider.

Naprapati

Naprapatutbildningen omfattar fyra års heltidsstudier med manuell medicin som huvudämne. Därutöver krävs för legitimation praktiska erfarenheter i form av ett års handledd heltidstjänstgöring inom svensk hälso- och sjukvård.

Svensk legitimation för naprapater infördes 1998. En legitimerad naprapat har, precis som en legitimerad kiropraktor, ett eget medicinskt ansvar och lyder under samma lagar som övrig hälso- och sjukvårdspersonal.

I maj 2007 presenterades en stor utvärdering av naprapati vid Karolinska institutet. Eva Skillgate, doktorand vid Institutet för miljömedicin, visade i en avhandling att effekten av naprapati var bättre än effekten av rådgivning av läkare enligt vedertagna riktlinjer vid rygg- och nackbesvär.

Integreringen i hälso- och sjukvårdssystemet går för långsamt

Trots att det funnits legitimerade kiropraktorer i Sverige i nästan 20 år är de ännu inte integrerade i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet. Vi vet från olika undersökningar, exempelvis den så kallade Stockholmsstudien år 2000, att många föredrar att vända sig till kiropraktor eller naprapat, eftersom man får god hjälp vid rygg- och nackbesvär. Enligt en undersökning av Skoop skulle 57 % av svenskarna föredra att gå till naprapat istället för till vårdcentral vid ryggbesvär om patientavgiften var densamma. I åldrarna 18–54 år är motsvarande siffra 66 % (www.naprapater.se).

Landstingets avtal med kiropraktorer för invånarna i Stockholms län omfattar cirka 11 miljoner per år. Utrymmet för subventionerade besök brukar ta slut redan under våren – dvs. behovet överstiger vida den avsatta ramen. Motsvarande avtal finns inte alls för naprapater. Det är bara vid landstingets två specialenheter för rehabilitering av besvär från rygg och nacke, Ryggcentra, som naprapater finns med i behandlingsteamet.

Naprapati och kiropraktik är således bra komplement och /eller alternativ till de insatser som erbjuds av läkare och sjukgymnaster exempelvis vid vissa problem med nacke/rygg och muskler. Insatserna har vetenskaplig evidens, de är kostnadseffektiva, utövarna är legitimerade sedan två decennier tillbaka och behandlingarna efterfrågas av länsinvånarna.

Miljöpartiet anser därför att naprapater och kiropraktorer ska ingå i den landstingsfinansierade vården. De behövs på flera vårdnivåer. De bör finnas med som en del i utbudet inom Vårdval Stockholm. Det vore även intressant med naprapater och kiropraktorer som konsulter vid sjukhusens akutmottagningar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att landstinget tecknar avtal med kiropraktorer och naprapater

alternativt

att anställa kiropraktorer och naprapater i öppenvården

Lena-Maj Anding

Raymond Wigg

Åke Askensten

Viviann Gunnarsson

Yvonne Blombäck

Peter Eller

Helene Sigfridsson

Björn Sigurdson

Niklas Gladh

Michael Solander